

lers Bestyrere skulle instrueres om ikke at opsigte Penge eller at søge de under deres Bestyrelse værende Midler anbragte i Ublaan i faste Eiendomme til 5 pCt., idet jeg derved formeente, at de ikke skulde efterstræbe en højere Rentefod paa Sikkerhedens Beføstning. Naar den høitærede Indenrigsminister saa stærkt har fremhævet den Mangel paa Laan for Eiendomsbesiddere, der er; og at det unægteligt maa føre til, at de med Fornøielse ville give 5 pCt. Rente af offentlige Stiftelsers Midler, saa troer jeg ikke, at det er Tilfældet, med mindre Laanet naaer et, i Forhold til Eiendommens Værdi, saa stort Beløb, som der nogenlunde kan ublaanes, eller at det naaer et saa stort Beløb, at det gaaer til den yderste Grændse af, hvad der kan kaldes en taalelig god Sikkerhed. Naar der er Spørgsmaal om et Laan i Eiendomme indtil henimod Halvdelen af deres Værdi eller under Halvdelen af deres Værdi, troer jeg ikke, at der vil være Trang til at give 5 pCt. for at erholde Laanet. Naar Indenrigsministeren ligeledes bemærkede, at Regjeringen kunde være tilbøjelig til at gaae ind paa et Forslag om at frigive Rentefoden paa Laan i faste Eiendomme, forsaavidt der kun gives secundair Prioritet, da vil jeg ogsaa for mit Bedkommende ansee Formaalet for nogenlunde tilfredsstillende ved en saadan Bestemmelse, naar den kun kunde gennemføres paa en Maade, som svarer til Hensigten; thi hvad er et secundairt Laan? Er det et secundairt Laan, naar jeg i en Eiendom, der er 100,000 Rd. værd, laaner 99,999 Rd. 5 Mk. 15 Sk. paa anden Prioritet, og kun lader 1 Sk. staae forud? Eller skal der være et vist Forhold tilstede med Hensyn til Værdien, hvad er da Eiendommens Værdi? Eiendommens Værdi er maaskee meget større, maaskee meget mindre, naar der i sin Tid bliver Spørgsmaal om at indkræve Capitalen, og naar der altsaa bliver Spørgsmaal, om Laanet i den Grad er et secundairt Laan, at Lovens Bestemmelser ere anvendelige derpaa. Jeg indrømmer villigt, at en saadan Bestemmelse om Frigivelse af Rentefoden for et secundairt Laan vil nogenlunde tilfredsstille det Diemed, i hvilket jeg har talt for Rentefodens Frigivelse, ogsaa for Laan i faste Eiendomme,

men jeg seer ikke, hvorledes det let skal blive muligt i Virkeligheden at anvende en saadan Bestemmelse, saa at den kan siges at have nogen Betydning. Det kan ganske vist komme til at staae paa Papiret, og man kan bestemme en Grændse, og man kan saaledes sige, at det Laan i faste Eiendomme, for hvilket Rentefoden er fri, skal være et Laan, som er prioriteret næstefter den Sum, der repræsenterer Halvdelen, Trediedelen eller hvilken anden Brøddel, man vil sige, af Eiendommens Værdi, men man maa vel hufte, at man ikke har nogen saadan officiel Værdi af en Eiendom. Det vil, kan man sige, kunne skee igjennem Taxation, men der kan blive udnævnt Taxatorer idag, som taxere Eiendommen til 50,000 Rd., der kan blive udnævnt Taxatorer imorgen, som taxere den til 45,000 Rd., og der kan blive udnævnt Taxatorer iovermorgen, som taxere den til 55,000 Rd. Naar altsaa Tilfældet spiller paa den Grændse, som Loven har bestemt som Regel for, at Rentefoden skal være fri, saa kan selv en temmelig ubetydelig Nuancering i Taxationen gjøre Udslaget, og altsaa kan en Mand mød sin bedste Villie komme til at handle imod Loven. Endelig skal jeg bede bemærket, hvad jeg anseer for Noget af det Væsentligste med Hensyn til Rentefoden, nemlig, at, saalænge man sætter et Stempel paa, at Capitalers Ublaan, under visse Former er Alager, saalænge opnaaer man ikke det Gode, man vil opnaa ved at give Rentefoden fri; man opnaaer nemlig ikke, at enhver Pengemand, der vil ublaane sine Capitaler, vil laane dem ud mod en højere Rente og mindre Sikkerhed, fordi det kun er under Jagttagelse af visse Former, at han ikke stemples som Alagerkarl, og derfor vil der blive Mange, som ellers vilde ublaane deres Capitaler, der nu ville holde sig tilbage; man opnaaer altsaa slet ikke det Diemed, at skaffe en større Tilstrømning af Capitaler, til Brug for dem, der have Nytte af at bruge Capitalerne.

Indenrigsministeren: Naar der tales om Letheden af at faae Laan i faste Eiendomme, og naar man ikke gaaer højere end til Halvdelen deraf, da er det ganske rigtigt, at ved de større behagelige Eiendomme, hvor en stor Capital kan anbringes, og hvor navnlig den Person,